

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

*анотований бібліографічний список
2024. – Вип. 6. – 18 с.*

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Бережна Д. Друкували 50 % підручників: знищення друкарні у Харкові відчують всі видавництва (відео) [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 24 трав. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що РФ 23 травня обстріляла Харків, внаслідок якого сталося загоряння виробничого цеху поліграфічного комбінату "Фактор-друк" – одного із найбільших в Європі, де друкувались художня література, журнали та підручники. Власник компанії Сергій Політучий заявив, що наслідки обстрілу відчує уся галузь книговидавництва. За його словами, із руйнуванням типографії сукупні потужності зменшаться не менше, ніж на 30 – 40 %, і таким чином, сам процес друкування книг, включаючи і підручники, до 50 % всіх підручників, які друкувалися у державі. С. Політучий зазначив, що тільки один друкарський станок коштує 4 млн євро, а його розборка – 200 тис. євро і займає півтора місяця, тому перевозити такі агрегати дуже дорого та важко.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/648378-drukuvali-50-pidruchnikiv-znishchennya-drukarni-u-harkovi-vidchuyut-vsi-vidavnictva-video>

2. Бойко І. Генерал Кривонос написав книгу про війну і подарував її Залужному [Електронний ресурс] / Іван Бойко // Україна молода. – 2024. – 31 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про книгу генерал-майора запасу Збройних сил України (ЗСУ), одного із засновників Сил спецоперацій Сергія Кривоноса "Зі щитом або на щиті. Правда про війну". Як повідомили у видавництві "Брайт Букс", де вийшла книга, "вперше в новій*

історії України книжку написав бойовий генерал - спецпризначенець, представник елітних військ - Сил спеціальних операцій, винятковий професіонал", який є "одним із небагатьох військових, хто публічно попереджав про небезпеку російського вторгнення та необхідність належним чином готувати націю до широкомасштабної війни". Як зазначили видавці, з позиції державного менеджера Сергій Кривonos розробив не лише дієвий механізм формування та розвитку сучасної територіальної оборони, а й спеціальну програму "П'ять кроків", що передбачала глобальну підготовку суспільства до системного опору країні-агресору. Своєю чергою, Сергій Кривonos заявив, що перший примірник своєї книги подарував Валерію Залужному, а частина грошей з продажу піде на підтримку ЗСУ. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/196/183540/>

3. Бойко О. У Вільнюсі вперше відбувся міжнародний літературний конгрес [Електронний ресурс] / Олеся Бойко // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 21 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Вільнюсі вперше відбувся міжнародний літературний конгрес для професіоналів літератури. Про це повідомлено на сайті Вільнюса-міста літератури ЮНЕСКО. Мета конгресу — представити літературний Вільнюс: не лише письменників, а й організаторів різноманітних ініціатив, видавців, літагентів заохотити до поширення литовської літератури в інших країнах, познайомити з тим, як живуть міські бібліотеки та Вільнюський університет. На конгрес приїхали 25 професіоналів літературної галузі з Великої Британії, Німеччини, Сполучених Штатів Америки, Швеції, Румунії, Угорщини, України, Чехії, Болгарії, Польщі та Словенії. Серед них організатори фестивалів, видавці, перекладачі, бібліотекарі. Текст: <https://chytomo.com/u-vilniusi-vpershe-vidbuvsia-mizhnarodnyj-literaturnyj-konhres/>

4. Бойко О. Що потрібно знати про програму візитів іноземних видавців на Книжковий Арсенал [Електронний ресурс] / Олеся Бойко //

Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 21 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що «Book Arsenal Fellowship Program 2024» — новий проєкт міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал», у межах якого фестиваль відвідають іноземні видавці та літературні агенти, зацікавлені в українському книговидаванні. Зауважено, що програма сприяє зміцненню міжнародної співпраці з Україною у книжковій сфері. Її планують проводити щороку. Упродовж фестивалю українські й іноземні видавці та літагенти зможуть побудувати прямі професійні контакти. На додачу, закордонним гостям пропонують знайомство з українським книжковим ринком, галузевими інституціями та можливостями, які вони надають, відвідування подій фестивалю та B2B-зустрічі з українськими видавцями. Наразі домовлено про понад 50 таких зустрічей під час фестивалю. Текст: <https://chytomo.com/shcho-potribno-znaty-pro-prohramu-vizytiv-inozemnykh-vydavtsiv-na-knyzhkovyj-arsenal/>

5. В Україні започаткували видавництво Kovyla Publishing [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 27 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що в Україні заснували видавництво англomовних електронних книжок про Україну – «Kovyla Publishing». Про це «Читомо» повідомили засновники видавництва. Запустила «Kovyla Publishing» команда, яка раніше працювала разом над книжковим фестивалем Book Space: Вікторія Наріжна, Алла Рибіцька, Вікторія Старикова, Стефана Цебрєнко, Наталя Корнієнко, Анастасія Мільчаковська та Ігор Петровський. «Kovyla Publishing» спеціалізуватиметься на виданні нонфікшн-літератури. Метою видавництва стане донесення реального образу України та українців іноземній аудиторії. Дебютною серією книжок стануть збірки художніх репортажів «Stories from Ukraine» – історій звичайних незвичайних українців різного віку, із різних регіонів і різних соціальних прошарків. До серії увійдуть три видання, розділені за генераційним принципом: *Believers* (юне покоління),

Fighters (дорослі) та Keepers (літні люди). Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-zapochatkuvaly-vydavnytstvo-kovyyla-publishing/>

6. Верховна Рада України на пленарному засіданні 22 травня прийняла сім законів, тринадцять законопроектів та три постанови [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 23 трав. [№ 93]. – Електрон. дані. *Висвітлено результати пленарного засідання Верховної Ради України (ВР України) 22 травня 2024 р. Повідомлено, що на під час засідання парламенту було ухвалено сім законів, 13 законопроектів та три постанови. Серед них, зокрема, Закон України про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання державної допомоги на придбання книг (реєстр. № 11251).* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378257>

7. Видавці ЄС: Розширюємо співпрацю з українськими колегами [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 26 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Федерація європейських видавців (FER) висловила солідарність зі своїми українськими колегами після того, як руйнівний ракетний обстріл знищив одну з найбільших друкарень України. Президент FER Рікардо Франко Леві заявив: «Бомби, які вбили сімох людей і знищили тисячі й тисячі книжок, мають лише одну мету — знищити людство. Європейська книжкова спільнота підтримує Україну. Ми повинні продовжувати й розширювати співпрацю з нашими українськими колегами». Федерація закликала долучатися до пожертв на підтримку «Factor Druk». «...Ми закликаємо всіх купувати українські книжки, щоб розповсюджувати їх серед біженців у різних країнах Європи та забезпечити необхідну видимість цієї яскравої літератури. Ми беремо активну участь у проєкті Tales of EUkraine за підтримки європейської програми “Креативна Європа”, — зазначили у FER. Зауважено, що FER є незалежною, некомерційною парасольковою організацією, що об’єднує асоціації книговидавців у Європі та*

представляє 29 національних асоціацій видавців, наукових журналів і навчальних матеріалів усіх форматів у Європі. З лютого 2022 р. FER запросила Українську асоціацію видавців та книгорозповсюджувачів як запрошеного члена. Текст: <https://chytomo.com/federatsiia-ievropejskykh-vydavtsiv-spivchuvaie-shchodo-obstrilu-factor-druk/>

8. Військова юстиція: досвід Канади та можливі варіанти регулювання в Україні» [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 22 трав. [№ 92]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності провів круглий стіл: «Військова юстиція: досвід Канади та можливі варіанти регулювання в Україні». Зауважено, що під час заходу відбулась презентація «Зеленої Книги» з військової юстиції в Україні, підготовленої Лабораторією законодавчих ініціатив спільно з Парламентським центром Канади у межах проекту «Парламентська підзвітність сектору безпеки в Україні (PASS Ukraine)».* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378243>

9. Головань Д. До Реєстру антиукраїнських книжок додали 61 видання [Електронний ресурс] / Дарина Головань // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 10 черв. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що в Україні оновили Реєстр видавничої продукції антиукраїнського змісту й додали 61 нове видання з початку повномасштабного вторгнення. Про це Державний комітет телебачення і радіомовлення (ДКТР) повідомив у відповідь на інформаційний запит «Читомо». Наразі цей перелік містить 433 книжки, виданих у РФ, на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) України, в Україні, Італії й Франції. Цей перелік містить книжки таких російських видавництв, як «АСТ», «Вече», «Ексмо», «Питер», «Прометей», «Наше завтра», «Книжный мир», «Яуза», «Правообладач: автор», «Центрполиграф», «Алгоритм» та інші. Також у переліку містяться книжки українських видавництв «Типографія Свято-Успенської Почаївської*

Лаври», «Типографія Почаївської Лаври», «Фоліо», «Мір Софії». Зауважено, що перелік видань покликаний зорієнтувати суб'єктів книгорозповсюдження, правоохоронні органи, юридичних і фізичних осіб на те, що розповсюдження цих видань може містити ознаки злочинів, передбачених статтями Кримінального кодексу України (ККУ України), зокрема ст. 436: Пропаганда війни. Текст: <https://chytomo.com/doreiestru-antyukrainskykh-knyzhok-dodaly-61-vydannia/>

10. Головань Д. Закон про заборону російських книжок досі не працює. Які постанови й накази потрібно ухвалити? [Електронний ресурс] / Дарина Головань // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 23 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що для впровадження Закону № 2309-IX щодо заборони російських і білоруських книжок необхідно ухвалити низку постанов і наказів на рівні Кабінету Міністрів України (КМУ України). Про це повідомив Державний комітет телебачення і радіомовлення України, зазначивши, що для цього потрібно прийняти додаткові нормативні акти. Вже видано деякі накази, але їхнє ухвалення потребує додаткових процедур. Зокрема, необхідно затвердити проекти наказів, які доопрацьовуються з урахуванням зауважень Міністерства культури та інформаційної політики (МКІП) та Міністерства цифрової трансформації: «Про затвердження Положення про Реєстр видавничої продукції, випущеної у світ державною мовою держави-агресора, що дозволена до ввезення та розповсюдження на території України»; «Про затвердження Положення про Реєстр видавничої продукції антиукраїнського змісту». Текст: <https://chytomo.com/zakon-pro-zaboronu-rosijskykh-knyzhok-dosi-ne-pratsiuie-iaki-postanovy-j-nakazy-potribno-ukhvalyty/>

11. Головань Д. Книжки з рф виявили в 32 українських онлайн-магазинах і понад 10 стаціонарних [Електронний ресурс] / Дарина Головань // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 7 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що в Україні виявили російські книжки у 32 українських інтернет-магазинах й близько 10 стаціонарних. Про це Державний комітет телебачення і

радіомовлення (ДКТР) повідомив у відповідь на інформаційний запит «Читомо». Наведено перелік книжкових магазинів, де виявлені заборонені книжки з РФ. Порушення виявили після набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України», котрий Президент України підписав 22.06.2023. ДКТР надіслав власникам цих інтернет-книгарень попередження щодо неприпустимості продажу російських видань і запропонував самостійно вилучити їх з обігу. Якщо книгорозповсюдники цього не зроблять, до них застосують заходи регулювання, передбачені ст. 28 Закону України «Про видавничу справу», і ті понесуть адміністративну відповідальність: на них можуть накласти штраф в розмірі двох мінімальних зарплат або 10 зарплат, якщо правопорушення відбувається не вперше. Текст: <https://chytomo.com/derzhkomtelradio-vyiavyv-knyzhky-z-rf-v-ukrainskykh-internet-mahazynakh/>

12. Держкомтелерадіо ініціював санкції проти 22 російських видавців [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 28 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Державний комітет телебачення і радіомовлення України пропонує застосувати санкції до 22 власників видавництв і вебпорталів РФ, які займаються випуском і розповсюдженням видань антиукраїнського змісту. Наразі робота Держкомтелерадіо «зосереджена на моніторингу видавничої сфери держави-агресора, РБ, тимчасово окупованої території (ТОТ) України, яким виявляються факти випуску у світ видань антиукраїнського змісту, а також наявність забороненої продукції в книготорговельній мережі». Також Держкомтелерадіо звернувся до Служби безпеки України (СБУ) з проханням винести підготовлені комітетом пропозиції про санкції на розгляд Ради національної безпеки та оборони України (РНБО). Текст:

<https://chytomo.com/derzhkomteleradio-initsiuvav-sanktsii-proty-22-rosijskykh-vydavtsiv/>

13. Іноземні читачі дедалі більше звертаються до українського фентезі – експертка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 3 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що під час дискусії «Розмова з літературними агентами та менеджерами з продажу прав за кордон про виклики, успіхи та завдання у міжнародній промоції української книжки» у межах Книжкового арсеналу, керівниця видавництва «Віват» Наталія Мірошник зазначила про зміщення інтересів закордонних читачів від військової літератури до ескапістичних творів, зокрема фентезі. Видавництво спостерігало зростання запитів на книги про події в Україні, особливо бестселер "Словник війни" Остапа Сливинського, права на який придбали декілька країн. Також успішні контракти були у «Літературної агенції Ово» з американським видавництвом «HarperCollins», яке опублікувало «Війну голосами дітей». Крім того, зросла популярність науково-популярної літератури для дітей з Центральної та Східної Європи. Зауважено, що українська література вже мала визнання в Польщі, але після 24 лютого 2022 р. її популярність зросла. Зокрема, Оксана Забужко підписала контракти приблизно з 20 видавництвами країн Європи. Відзначено, що основною проблемою є нестача професійних перекладачів із української мови. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3870735-inozemni-citaci-dedali-bilse-zvertautsa-do-ukrainskogo-fentezi-ekspertka.html>

14. Кількість замовлень у видавництва Vivat зросла учетверо після російського удару по друкарні [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 11 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що після оголошення про підтримку харківського видавництва «Vivat», продукція якого була знищена внаслідок удару по друкарні, українці вчетверо збільшили замовлення на його сайті. У компанії нагадали, що після удару по типографії «Фактор-Друк» у Харкові, до холдингу яких належать видавництво та книгарні «Vivat», українці включилися у підтримку видавництва, замовляючи

у нього книжки. «Нова пошта» пообіцяла доставити всі замовлені до 30 червня посилки за власний рахунок. Зауважено, що друкарню планується відновити коштом Фонду Говарда Баффета. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3873647-kilkist-zamovlen-u-vidavnictva-vivat-zrosla-ucetvero-pisla-rosijskogo-udaru-po-drukarni.html>

15. Книжка про злочини росіян в Україні здобула престижні нагороди [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 17 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що українська книжка «Злочин без покарання» здобула дві нагороди на престижному фестивалі ADC Annual Awards у Нью-Йорку. Про це повідомлено на сайті премії. Видання створила українська креативна агенція «Bickerstaff.734». Воно здобуло дві нагороди — срібло та меріт. Книжка має 6000 сторінок та важить близько 50 кг. На її обкладинці написано «Нова російська класика». Видання розповідає про злочини РФ в Україні. Зокрема, в ній йдеться про викрадення росіянами українських дітей. «Використовувати кожну можливість говорити про війну та її страшні злочини — наш обов’язок, якщо ми займаємось комунікаціями», — зазначила генеральна директорка «Bickerstaff.734» Вероніка Селега. Нагорода «ADC New York» — одна з найпрестижніших у сфері дизайну і реклами. Вона існує вже понад 100 років. Щороку журі обирає переможців із понад 10 000 заявок. Текст: <https://chytomo.com/knyzhka-pro-zlochyny-rosiian-v-ukraini-zdobula-prestyzhni-nahorody-u-ssha/>

16. Книжковий ринок України ще не закритий усі позиції, які були представлені російською мовою – експерт [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 2 черв. – Електрон. дані. За словами керівника відділу асортименту видавництва «КСД» Гната Лагуни у коментарі «Укрінформу» в межах «Книжкового арсеналу», книжковий ринок України ще повністю не заповнений всім тим, що було представлено російською мовою. «Багато книжок світової літератури, які є російською

мовою, їх не існує на українському ринку. Попит на новинки є, але ми просто ще не закрили ті позиції, яких немає українською мовою», - зазначив Г. Лагуна. Він наголосив, що необхідно видавати більше книжок українською, щоб заповнити ринок усім тим, що було представлено російською мовою. Крім того, за його словами, українці зараз найбільше обирають художню літературу, зокрема, фентезі. «Зараз жанр фікшн є найпотужнішим, тому що люди втомилися від того, що відбувається, їм потрібно десь зануритися в іншу історію і жити життям героя», - сказав Лагуна. Він зауважив, що в цьому році видавництво «КСД» планує працювати з українськими дебютантами, бо в країні багато авторів, які готові запропонувати цікаві твори. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3870693-knizkovij-rinok-ukraini-se-ne-zakriv-usi-pozicii-aki-buli-predstavleni-rosijskou-movou-ekspert.html>

17. Криницька А. Повернення до джерел: у Сумах презентували унікальне наукове видання із серії "Спадок Гетьманщини. Конотопщина козацька" [Електронний ресурс] / Анна Кривицька // Україна молода. – 2024. – 29 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про презентацію у Класичному фаховому коледжі Сумського державного університету нового фундаментального наукового видання Благодійного фонду "Спадок Гетьманщини" - "Місто Конотоп у матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765 – 1769 рр. Том II. Книга 2. Рядове козацтво" із серії "Спадок Гетьманщини. Конотопщина козацька". Зазначено, що книга містить об'ємний джерельний матеріал для наукових студій з історичної антропології та соціальної історії, що охоплюють ретроспективні дослідження демографії, мікроісторії, повсякдення, сім'ї, домогосподарств, родинних зв'язків.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3910/196/183474/>

18. Мельник Р. «Книжковий арсенал»–2024 в умовах війни відвідало 35 тисяч людей [Електронний ресурс] / Роман Мельник // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 5 черв. – Електрон. дані.

Зазначено, що в умовах повномасштабної війни кількість відвідувачів Книжкового арсеналу у Києві зростає з 28 тис. у 2023 р. до 35 тис. у 2024-му. Про це повідомила команда Книжкового арсеналу, підбиваючи підсумки XII міжнародного фестивалю, який завершився 2 червня. Цього року організатори впровадили додаткові заходи безпеки та подбали про продовження фестивалю під час відключення енергопостачання. За майже чотири фестивальні дні свої стенди представили понад 100 українських видавництв та п'ять книгарень. Загалом у подіях взяли участь понад 260 гостей з України та з-за кордону. Цьогоріч фестиваль також започаткував професійну програму «Book Arsenal Fellowship Program», у межах якої захід відвідали семеро іноземних видавців та агентів з Чехії, Польщі, Данії, Грузії, Німеччини, Греції та Італії. Вони провели понад 60 зустрічей з українськими колегами, на яких обговорили налагодження партнерств. Текст: <https://detector.media/infospace/article/227849/2024-06-05-knyzhkovyy-arsenal2024-v-umovakh-viyny-vidvidalo-35-tysyach-lyudey/>

19. Мельник Р. Через обстріл харківської друкарні видавничий ринок України може скоротитися на 40 % [Електронний ресурс] / Роман Мельник // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 24 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що через ракетний удар по харківській друкарні «Фактор-Друк» 23 травня потужність видавничого ринку в Україні може скоротитися на 40 %. Про це заявив власник друкарні Сергій Політучий в ефірі «Радіо Свобода». Загалом, за його словами, більшість поліграфічних потужностей країни зосереджені саме в Харкові. За його оцінками, приблизно 85 – 90 % всіх книг, які видаються в Україні, друкуються у Харкові, зокрема — у «Фактор-Друці» та інших друкарнях. Тому, за його словами, обстріл «Фактор-Друку» можна сприймати як удар по видавничій галузі загалом. С. Політучий додав, що його компанія друкувала до 50 % всіх підручників в Україні. Зауважено, що на сайті «Фактор-Друку», виробничий потенціал підприємства дає змогу випускати за рік понад 100 млн журналів,

300 млн газет і 50 млн книг. За статистикою це означає, що кожна десята газета і кожна третя книга випускаються друкарнею «Фактор-Друк».

Текст: <https://detector.media/infospace/article/227321/2024-05-24-cherez-obstril-kharkivskoi-drukarni-vydavnychyu-rynok-ukrainy-mozhe-skorotytsya-na-40/>

20. На Книжковому Арсеналі презентували книгу «Слова і кулі», наклад якої знищила ракета РФ [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – Електрон. дані. Подано інформацію, що на Книжковому Арсеналі вперше презентували книжку Наталі Корнієнко «Слова і кулі» — збірку інтерв'ю з українськими письменниками та журналістами, які стали військовими та волонтерами. Презентація відбулася у форматі дискусії «Слова і кулі: завмирання і перевідкривання мови». Проект з'явився з ініціативи культурно-видавничого медіа «Читомо» та Українського ПЕН і став можливим за сприяння Національного фонду на підтримку демократії (NED). Наразі серія інтерв'ю «Слова і кулі» на сайті «Читомо» триває. Книжка «Слова і кулі» вийшла у видавництві «Vivat», дата надходження уточнюється. Нагадано, що наклад видання «Слова і кулі» Наталі Корнієнко знищив масований ракетний обстріл РФ друкарні «Factor Druk», що в Харкові. Текст: <https://chytomo.com/na-knyzhkovomu-arsenali-prezentuvaly-knyhu-slova-i-kuli-naklad-iakoi-znyshchyla-raketa-rf/>

21. Олійник В. Ознаки унікальності української друкованої книги в контексті глобальної диджиталізації мистецтва [Електронний ресурс] / Вікторія Олійник // Культура і мистецтво у сучас. світі : зб. наук. пр. – 2023. – № 24. – С. 243-252. Мета статті — дослідити ознаки унікальності класичної друкованої книги як цінного джерела мистецтвознавчого аналізу на тлі динамічних трансформацій українського книжкового дизайну, а також визначити перспективи її розвитку як художньо-проектного різновиду та шляхи збереження відповідних традицій проектування. Висвітлено проблему співіснування та взаємовпливу різних книгоформ на сучасному вітчизняному книжковому ринку; окреслено перспективи

розвитку української традиційної друкованої книги на основі теоретико-емпіричного дослідження відповідної джерельної бази. Встановлено, що потенціал традиційної друкованої книги полягає в її дизайнерській високодиференційованості, унікальних проектно-художніх і жанрово-функціональних характеристиках, а запорукою розвитку є обов'язкова наявність у книжковому ансамблі компонентів артизації та креативу, а також жанрово-функціонального варіативного складника. Текст: <http://culture-art-кnukim.pp.ua/article/view/287703/281549>

22. Поліковська Ю. «Нова пошта» здійснюватиме безплатну доставку книг видавництва Vivat [Електронний ресурс] / Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 27 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що «Нова пошта» запустила акцію на підтримку харківського видавництва «Vivat», друкарня якого «Фактор-Друк» зазнала російської атаки в Харкові 23 травня. «Будь-хто, хто зробить замовлення на сайті видавництва Vivat у період з 24 травня по 30 червня, отримає безплатну доставку "Новою поштою» — компанія бере на себе усі витрати, — йдеться у пресрелізі компанії. — Ми закликаємо кожного українця купити у ці дні книги видавництва, аби підтримати його та довести — українську культуру не знищити». У «Vivat» повідомили, що через слідчі дії доступ до складу обмежений, що тимчасово унеможлиблює доставки. Проте, видавництво приймає усі замовлення на сайті та опрацьовує їх — доставку здійснять одразу після того, як відновлять роботу складу. Крім цього, компанія «Фактор» ініціювала збір коштів. Усі пожертви будуть спрямовані на підтримку постраждалих та відновлення поліграфічної галузі. Текст: <https://ms.detector.media/internet/post/35035/2024-05-27-nova-poshta-zdiysnyuvatyme-bezplatnu-dostavku-knyg-vydavnytstva-vivat/>

23. Пустіва В. Зеленський звернувся до поліграфістів і видавців [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 25 трав. — Електрон. дані. Наведено тези звернення Президента

України Володимира Зеленського до працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження з нагоди їх професійного свята, яке відзначають в Україні 25 травня. За словами глави держави, «...з першого дня цієї війни було очевидно, що Росія воює не лише проти нашої країни, а й проти взагалі всього, що дає життя державі і народу: проти культури, розвитку, нашої історії, усіх людських цінностей. Зруйнована російським ударом друкарня в Харкові та десятки тисяч знищених книг лише один із прикладів жорстоких і нелюдських дій ворога. Вбиті люди, спалені шкільні підручники - ось реальні цілі, які Росія обирає для ракетних ударів. І лише відповідна зброя, відповідний захист для всіх наших міст, усіх наших людей можуть спинити її». Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4689475-zelenskyi-zvernuvsia-do-polihrafistiv-i-vydavtsiv>

24. Рада ухвалила закон про книжкові сертифікати і субсидії для книгарень [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 22 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила закон про стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження, який передбачає сертифікати для українців на придбання книжок і субсидії для книгарень на оренду приміщень. Про це повідомив народний депутат Ярослав Железняк на своєму телеграм-каналі. Закон передбачає надання книгарням державних субсидій, що компенсують орендну плату за приміщення. Отримати книжкові сертифікати на суму 908 грн зможуть: громадяни України, які досягли 18-річного віку; з припиненням воєнного стану — один із батьків при народженні дитини. Отримати такий сертифікат можна буде через «Дію» і скористатися протягом одного року. Текст: <https://chytomo.com/rada-ukhvalyla-zakon-pro-knyzhkovi-sertyfikaty-i-subsydii-dlia-knyharen/>

25. Трагедія на Factor druk: українці в соцмережах підтримують друкарню [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 23 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що сотні людей висловлюють підтримку в

соцмережах друкарні «Factor druk», яка постраждала у Харкові внаслідок російського обстрілу. «Factor druk» — це друкарня видавництва «Vivat», один із найбільших типографських комплексів повного циклу у Європі. «Це вже не перша розтрощена друкарня у Харкові. На жаль, робота друкарів, палітурників, технологів – це ризик. Читачі мають це знати. Тому прошу поширити цей пост, зайти в перший коментар і купити книжку «Vivat». Це єдине, що Ви можете зробити зараз», — звернувся до своєї читацької аудиторії український видавець Олександр Красовицький. «Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів висловлює глибоке співчуття рідним загиблих, бажає якнайшвидшого одужання пораненим та витримки співробітникам корпорації. Не забудемо і не пробачимо!», — допис із такими словами розмістив виконавчий директор Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів Ігор Степурін. Наведено інші дописи видавців, літераторів, журналістів, громадських та політичних діячів, читачів у соцмережах зі словами співчуття та підтримки друкарні та видавництва.

Текст: <https://chytomo.com/trahediia-na-factor-druk-ukraintsi-v-sotsmerezhakh-pidtrymuiut-drukarniu/>

26. Українську літературу вперше представлять на фестивалі Listowel Writer’s Week [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 29 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що письменниці Софія Андрухович і Галина Буділова та режисерка Олеся Моргунець-Ісаєнко представлять українську сучасну культуру на найстаршому літературному фестивалі Ірландії «Listowel Writer’s Week 2024». Українські митці вперше беруть участь у цьому заході, який триває з 29 травня по 2 червня. Заснований в 1970 р., фестиваль традиційно збирає літераторів і читачів з Ірландії, Європи та Америки і є знаковим майданчиком для презентації нових творів, дискусій, майстер-класів, літературних конкурсів і безлічі культурних подій. Текст: <https://chytomo.com/ukrainsku-literaturu-vpershe-predstavliat-na-festyvali-listowel-writer-s-week/>

27. Україну на Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві представляють 20 видавництв [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 26 трав. – Електрон. дані. *Зазначено, що Україна бере участь у щорічному Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві, представляючи національний стенд і свою літературну програму. Загалом на варшавському ярмарку, який триває з 23 по 26 травня, представлено понад 300 найновіших книг і друкованої продукції 20 українських видавництв. Директорка Українського інституту книги (УІК) Олександра Коваль зауважила, що щоріч Україна представлена у Варшаві на колективному стенді, який організував УІК, що є структурною одиницею Міністерства культури й інформаційної політики (МКІП). «Наш стенд має 50 квадратних метрів, на ньому представлено 20 українських видавців, зокрема дитячої літератури, видавців коміксів, художньої літератури, нон-фікшн тощо», - зазначила О. Коваль. Зауважено, що участь українських видавців та підприємців у міжнародних книжкових ярмарках, зокрема у Варшаві, набуває все більшого значення, особливо у контексті російської агресії. Головний редактор видавництва «Пам'ятки України» наголосив на необхідності представлення української літератури світові. Участь України в щорічному ярмарку має на меті розвиток співпраці з міжнародними видавництвами та популяризацію української літератури, підкреслюючи "крихкість існування" як гасло.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3868004-ukraina-na-miznarodnomu-knizkovomu-armarku-u-varsavi-predstavila-ponad-300-knig-z-20-vidavnictv.html>

28. Ухвалити за основу і в цілому законопроект щодо державної підтримки книгарень [Електронний ресурс] // Голос України. – 2024. – 15 трав. [№ 87]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що 13 травня 2024 р. Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з*

підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання державної допомоги на придбання книг» за реєстр. № 11251. Законопроектом удосконалюються механізми, закладені в Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження», стосовно державної субсидії українським книгарням на відшкодування витрат на найм (оренду) майна. Крім того, уточнюється процедура надання щорічної натуральної допомоги у вигляді сертифіката на придбання книг. Зокрема, автори документа пропонують передбачити видавання таких сертифікатів через Єдиний державний вебпортал електронних послуг («Дія»). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378180>

29. PEN Сакартвело: Закликаємо протистояти русифікації країни [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 18 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що PEN-центр Сакартвело, письменники і видавці країни засудили ухвалений урядом ідентичний російському закон «Про прозорість іноземного впливу», що має на меті контролювати неурядові організації та медіа, які отримують не менше 20 % свого фінансування з-за кордону. Заяву PEN (міжнародна неурядова організація, яка об'єднує професійних письменників, редакторів і перекладачів) оприлюднив на своєму сайті. «Уряд Сакартвело та правляча партія цією дією відмовляються взяти на себе відповідальність перед картвельським народом і роблять підступний крок проти європейського майбутнього народу», — йдеться в заяві. Її підписанти наголошують, що цей закон відтерміновує вступ Сакартвело до ЄС разом із Україною і Молдовою. Заяву підписала, зокрема, віцепрезидентка Міжнародної асоціації видавців, ексголова Асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Сакартвело та керівниця видавничої програми діяльності Сакартвело Гванца Джобава. Загалом серед підписантів 117 літературних діячів Сакартвело. Наразі президентка Сакартвело Саломе Зурабішвілі наклала вето на цей закон, однак правляча

партія має достатньо голосів, щоб подолати вето. Текст:

<https://chytomo.com/pen-sakartvelo/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

17.06.2024. р.